

Gepubliceerd op za 28 apr 2012 - 19:02 -- Thomas Vandelanotte

Ithaka XX | Jonge kunst in oud klooster

Het Leuvens kunstenfestival Ithaka vierde dit jaar zijn twintigste editie in het oude Kartuizerklooster, groene oase aan de rand van hartje Leuven. Het bleek dit jaar geen koud kunstje om alweer een ander leegstaand pand te vinden. Wel blijft het de moeite waard telkens opnieuw die leegstaande panden op te zoeken.

THOMAS VANDELANOTTE

Dinsdagavond vernissage. Ithaka is niet enkel expositie, maar ook randanimatie en wordt feestelijk geopend. Binnenkomen doen we via de kapel van het klooster, waar onmiddellijk een reusachtige muurschildering van een glas-in-loodraam, die de muur lijkt te doorbreken, de aandacht trekt. In de kapel mocht geschilderd worden, ze wordt toch afgebroken. Om meer kunst te zien, betreden we het echte klooster.

Het eerste werk dat we zien, draagt onmiddellijk onze voorkeur weg. Sven Boels *TravelAgent* lijkt wel een wasrek waar afdrucken van Gentse stadsgezichten hangen te drogen. Dit grafisch bijzonder sterke en originele werk, laat de toeschouwer toe er eigen causaliteit en verhaal in aan te brengen.

Op het gelijkvloers springen verder nog Lieven Geuns, met zijn esthetische foto's van verkeersongelukken en Juanan Soria's collage in het oog. Geuns' triptiek van haarscherpe foto's is kunst die de werkelijkheid imiteert. Normaal zie je zulke foto's op minderwaardig krantenpapier gedrukt, slecht belicht en met een wenende nabestaande of plichtsbewust flik erbij. Nu staan de impact van de botsing op het vehikel, het landschap en dergelijke centraal.

Soria's werk van classicistische proporties beeldt een gemaskerde massa - Ensor, iemand? - in een soort christelijke optocht af. Het werk is geschilderd op velletjes niet groter dan een A4-tje, gearrangeerd in de vorm van het silhouet van een doorsnee Vlaamse straat. Een niet zo toegankelijk werk, maar wel de moeite om even te contempleren.

CONFRONTATIE

Vooraf op de eerste verdieping wordt de confrontatie met het oude klooster frappant. Neem bijvoorbeeld Fenne Westra's werk. TL-lampen in drie kleuren creëren door kippengaas evenwijdige regenbogen op de vloer. De oude gordijnen, radiator en wasbak leiden de aandacht wat af en zorgen tegelijk voor een heel *vinagy*, kraker annex hipstergevoel.

Jakob Rosseel maakt, net als Boel en Willem Sarah een interactieve installatie, waar je als toeschouwer ingezogen wordt. Bij Rosseel kun je amper weerstaan aan de op ijzeren bollen gemonteerde veren en gloeilampen. Zo ontstaat op de muur een beweeglijk kunstwerk van schaduwen, geworpen door werk en bezoeker, waar de bezoeker alweer zowel werk als toeschouwer is. Net zoals de Ithaka-tentoonstelling een locatie recycleert, gebruikt Maarten Dedroog in zijn schilderijen van verlaten gebouwen materiaal dat hij op locatie aantreft. De dialectiek tussen afval, vergane glorie, kunst en de locatie is bijzonder interessant en zet aan tot metareflectie.

Op de eerste verdieping veroverden Franck Condon en Anneleen De Causmaecker ons hart. Condon, of beter gezegd, Wim Dehaen, combineert geluidsignalen van moderne radio met kartuizergezangen. De toeschouwer kan zelf de frequentie van de radiospeler aanpassen en zo het resulterende geluid beïnvloeden. We zijn geen grote fan van het eindresultaat, daarvoor misten we de oorspronkelijke geluiden in het nieuwe geluid te veel, maar de idee sprak uitermate aan.

De Causmaecker maakte ook zo'n werk dat de locatie verwerkt. Ze ging op zoek naar wat er van de oude Kartuizers nog restte en fotografeerde dat. We zien een reeks foto's van pluisjes, waarbij net als op een *crime scene*, genummerde post-its bijliggen, en foto's van stof, pluis en vuil alsof die door een buis gefotografeerd werden. De herhaling van efemere wollige stofjes in zwarte cirkels geeft het geheel een dromerige uitstraling. Alweer niet erg toegankelijk, maar wanneer je ervoor openstaat, de tijd neemt om te kijken, zie je het artistieke en kun je het waarderen. De poging om de gekronkelde hersenspinsels van de Kartuizers na te maken in de kamer ernaast, valt helaas wat tegen.

Ithaka brengt jaar na jaar jonge kunstenaars en geïnteresseerde toeschouwers in leegstaande gebouwen. Alleen al om voet te zetten in gebouwen waar je misschien al honderd keer langsgefietst bent, maakt het de moeite om Ithaka te bezoeken. Dat jonge kunstenaars in die alternatieve ruimte exposeren, maakt het natuurlijk dubbel zo goed.

Het Kartuizerklooster deed de bezoeker echt zoeken en aarzelde niet om de aandacht van haar bezoekers op zichzelf te vestigen - iets wat op de meeste tentoonstellingen haast taboe geworden is. De werken zijn af, de ruimte nog ruw waardoor het geheel niet dat steriele gevoel opwekt dat andere exposities wel doen. Omdat elke kunstenaar zijn eigen kamertje kreeg, kon je je ook als toeschouwer niet van de andere bezoekers afschermen. Bij Ithaka is de kunst nog jong, de dialoog niet af en dat de werken geen band met elkaar, maar vooral met het gebouw hebben, stoort niet. Volgend jaar weer.

